

Svetlo 11

Samizdat.sk

O B S A H

Sny sv. don Bosca	4
Preventívny systém	8
Dejiny Cirkvi	11
Náš patrón	15
Slnko a Severák	19
Nomen - omen	20
Hádky	22
Čo si myslieť o "hnutí charizmatickej obnovy"	23
Viete, že...	27
Cesta k svätosti	28
Panna Mária a my	32
Kroky mladosti	37
Rozlúštenie hádaniek z čísla 10	45

Drahí moji,
možno ste si všim-
li, že posledné
čísla nášho časo-
pisu sme venovali
viere a nádeji.
Dnes sme sa teda
dostali k tretej
Božskej čnosti,
k láske.

Rozprávať o
láske a povedať
o nej niečo nové
je veľmi ťažké, lebo básnici, spisovate-
lia a textári piesní vlastne už všetko vy-
jadrili. No aj napriek tomu sa o to pokú-
sime. Veď kto iný má väčšie právo hovoriť
o láske, ak nie kresťan?!

Človek na tému lásky veľmi rád roz-
práva. Je to asi preto, lebo túži milovať a
sám byť milovaný. Boli sme stvorení z lás-
ky a pre lásku. A vieme aj to, že iné je
o nej hovoriť a iné prežívať ju. A aj keď
to druhé je oveľa ťažšie, práve o to nám
ide.

Ako sa láska žije?

V tomto časopise nájdete príklady kaž-
dého druhu. Od nekonečnej lásky Boha, kto-
rá sa prejavuje Jeho prebývaním v Eucha-
ristii, cez hrdinskú lásku misionárov, obe-
tujúcich sa pre vieru až po jednoduchú a
nenápadnú lásku matky, ktorá sa denne dá-
va svojim deťom. Zo všetkých týchto príkla-
dov si môžete uvedomiť, že láska spočíva v
dávaní sa bližnému, v snahe urobiť ho šta-
stným. A práve k tomu vás chcem povzbudiť:
Aby ste si ďalšie príklady lásky napísali
sami svojim vlastným životom.

Sny sv. Don Bosca

SEN O DOMINIKOVI SÁVIOVI

Bolo to večer 6. decembra. Bol som vo svojej izbe a neviem, či som čítal, alebo som sa prechádzal, keď sa mi začalo snívať. Náhle som sa našiel na útese nad vlnami nesmiernej planiny, ktorej koniec môj zrak nemohol dosiahnuť. Nesmiernu rovinu delili krásne, široké cesty na rozsiahle sady nevýstižnej krásy, v ktorých boli háje, lúčiny a záhony kvetín najrozmanitejších tvarov a farieb. Každý kúsok krajiny žiaril zvláštnym svetlom.

Medzitým, čo som sa divil týmto veciam, krajom sa rozniesla lúbezná hudba, také sladké a milé, že si to vôbec nemožno predstaviť. Zároveň som zbadal množstvo ľudí, ktorí sa v tých sadoch pokojne a vesele radovali. Niektorí spievali, iní hrali. Na tvárach všetkých sa zračilo neobyčajné šťastie.

Ako som to tak všetko pozoroval, zrazu som zbadal nespočetné zástupy mládeže, prichádzajúce ku mne. Na ich čele kráčal Dominik Sávio. Zástup mladých sa zastavil. Svetlo jasnejšie zažiarilo, hudba prestala a zavládlo hlboké ticho. Chlapci, ktorých som videl v zástupe, mali nesmiernu radosť. Vyžerovala z ich očí a na tvári sa javil pokoj dokonalej blaženosti. Hľadeli na mňa s milým úsmevom na perách a zdalo sa, že

chcú hovoriť, no ostali ticho. Sávio sa priblížil na niekoľko krokov, mlčal a s úsmevom hľadel na mňa. Všetci sme takto mlčky stáli, až konečne po chvíli Sávio prehovoril:

- Prečo tu stojíš celý zničený a mlčíš? Snáď nie si tým mužom, ktorý sa kedysi ničoho nebál, ktorý nebojácne stál proti ohováraniu, v nebezpečenstvách a súžení každého druhu? Kde je tvoja odvaha? Prečo mlčíš?

S ťažkosťou som prehovoril:

- Neviem, čo povedať.

Sávio láskavo pokračoval:

- Prišiel som sa s tebou porozprávať. Koľkokrát sme sa rozprávali na zemi! Nepamätáš sa, ako si ma kedysi miloval? Koľkokrát si ma zahrnal dôkazmi priateľstva a zvláštnej lásky? Vzmuž sa a pýtaj sa ma.

- Kde som? - osmelil som sa.

- Si na mieste blaženosti - odpovedal Sávio. - Tu sa prežívajú všetky radosti a rozkoše.

- Toto je snáď odmena spravodlivých?

- Nie. Sme na mieste, kde nepožívame večné dobré, ale len dobré časné, hoci v neobyčajnej miere.

- Teda tieto veci sú prirodzené?

- Áno, ale okrášlené Božou mocou.

- A mne sa zdalo, že toto je raj - povedal som prekvapene.

- Nie, vôbec - odpovedal Sávio. - Žiadne ľudské oko neuzrie večné krásy!

- A táto hudba? Je to snáď tá, ktorú počujete v raji?

- Nie!

- Sú to teda prirodzené zvuky?

- Áno, ale zdokonalené všemohúcnosťou Božou.

- A toto svetlo, prevyšujúce jasnosť Sln-

ka? Je to snáď svetlo nadprirodzené, svetlo rajske?

- Je to svetlo prirodzené, ale zosilnené a zdokonalené všemohúcnosťou Božou.

- A nemohol by som vidieť aspon trochu svetla nadprirodzeného?

- To nemôže nikto, dokial' nedospel k nazeraniu Boha. Najnepatrnejší papršlek tohoto svetla by okamžite usmrtil človeka, lebo by ho nezniesli ľudské zmysly.

- Mohol by som vidieť ešte jasnejšie svetlo, než je toto?

- Áno, môžeš. Ukážem ti ho na dôkaz toho, čo hovorím... Otvor oči a pozri!

- Veď ich mám otvorené - namietať som.

- Dávaj pozor a pozeraj do diaľky ku krištáľovému moru!

Pozrel som sa smerom, ktorý mi označil Sávio. V dialke pred sebou som videl vytrysknúť pruh tak prenikavého svetla, že som pohľad naň nemohol zniest. Privrel som oči a vykrikol som tak silno, že knaz, spiaci vo vedľajšej izbe, sa prebudil. Ten záblesk svetla bol tisíckrát silnejší než je jas slnečného svetla. Stačil by osvetliť celý svet.

Po chvíli som otvoril oči a opýtal som sa Sávia:

- Co je to? Nie je to snáď Božie svetlo?
Sávio odpovedal:

- To nie je svetlo nadprirodzené, hoci v porovnaní s pozemským svetlom ho prevyšuje svojím jasom. Je to len prirodzené svetlo, zosilnené Božou mocou.

- Z čoho sa teda radujete v nebi?

- Ach.... Ved to nie je možné vypovedať. O nebeských radoostiach sa človek nedozvie skôr, kým sa nespojí so svojím Stvoriteľom. Radujeme sa z Boha, a to je všetko.

Svätý Pavol v liste Korintňanom píše: "Ani oko nevidelo, ani ucho nepočulo, ani do ľudského srdca nevstúpilo, čo Boh pripravil tým, ktorí ho milujú." Synáčkovia moji, chráňte sa hriechu, aby sme sa raz mohli všetci stretnúť u nášho milujúceho nebeského Otca, ktorý nás čaká v nebi.

Láska, ktorú každý z nás vo vnútri srdca prežíva, môže sa navonok prejaviť rôznym spôsobom. Jedným z nich je aj LÁSKAVOSŤ.

Aj v nasledujúcom príspevku zostaneme pri don Boscovi. Povieme si o tom, aký význam má láskavosť v jeho výchovnom systéme.

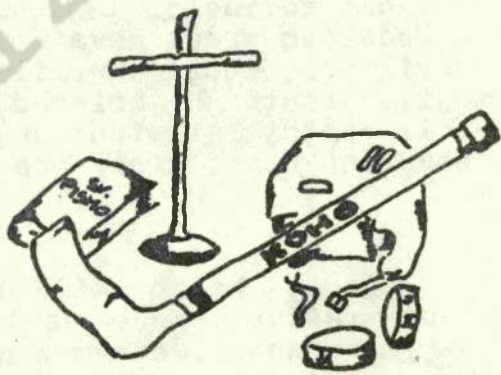
PREVENTÍVNÝ SYSTÉM

Drahí chlapci,

istotne poznáte meno Peter Šťastný. Tento bývalý bratislavský hokejista bol v hodnotení úspešnosti v počte golov a prihrávk na ne v kanadskej NHL na šiestom mieste. Je hokejovou hviezdou, idolom mladých Kanadanov.

Nedávno kanadske noviny Le Soleil priniesli článok o návšteve Petra Šťastného v škole sv. Moniky. Peter žiakom hovoril nielen o hokeji, ale aj o životnom šťastí a duchovných hodnotách. Medziiným povedal: "Chcete byť šťastní? Dbajte o duchovné hodnoty! Prehĺbujte svoju vieru, buďte láskaví a vlúdni a budete šťastní v tomto živote i potom."

Tento Petrov prvý verejný prejav prijali študenti s potleskom a oduševnením. Nakoniec každému daroval svoju fotografiu a verejne vyznal: "S radosťou vám môžem povedať, že milujem Pannu Máriu, verím v Boha a mám rád pápeža."

Byť láskavým a vlúdnym... Oplatí sa byť takým v dnešnom svete? Vo svete, kde

často len tvrdé slová alebo rany umožňujú cestu vpred?! Oplatí! Trpezlivým cvičením sa v čnostiach láskavosti, dobroty a vlúd-
nosti sa premôže aj ten najhorší návyk. Naši kamaráti Jožko a Janko vám to priblí-
žia príkladmi zo svojich rodín.

- No vidíš, Janko. Teraz si mal možnosť na vlastné uši počuť a na vlastné oči vidieť, ako je to u nás.

- Žiaľ, Jožko, že je to tak, ako si ho-
voril. Nie som tým veru nadšený.

- Otec je občas nahnevaný, a potom lie-
tajú drsné slová a hrubé urážky na konto každého, kto mu príde do cesty. Pod vply-
vom jeho drsných slov už aj my kričíme na-
vzájom na seba.

- Nevedel by som si u vás zvyknúť. Dobre,
že sa rodičia už zajtra vrátia a ja budem
môcť byť s nimi zasa doma.

- Janko, vieš čo? Kým budú rodičia večer
pozerať televízor, my sa budeme zatiaľ na-
háňať po spálni.

- A večerné slovko? A spoločné modlit-
by nebudú?

- Večerné slovko? A to je čo?

- Jožko, musím ti povedať, že už ani pri
večeri som sa necítil dobre. U nás je to
inak. Bolo tu síce všetko, možno ešte bo-
hatšie ako u nás. My máme skromnejší stôl.
Ale čo mi veľmi chýbalo, to bola vlúdna ro-
dinná atmosféra, možnosť trochu posedieť a
porozprávať sa v srdečnej pohode. Mój otec
hovorí, že najlepším chodom pri obede je
láskavý výraz tváre. A on sa toho aj drží.
Tak rád počúvam otca a mamu, keď hovoria o
svojich zážitkoch, ktoré cez den prežili.
Na druhej strane aj ich zaujíma všetko, čo

sme my, deti, prežili počas dňa. Potom, po večernom umývaní, máme celá rodina spoločné modlitby. Nakoniec otec alebo mama povie niekoľko povzbudzujúcich slov na dobrú noc. Mám veľmi rád tieto dôverné chvíle. Vtedy cítim, že nás rodičia milujú a že Pán Boh je celkom blízko. Na rozlúčku mi otec podá ruku a niekedy mi ešte šepne do ucha, že má zo mna radosť a že je so mnou spokojný. Dodá mi odvahy do boja s nejakou chybou. To sú moje najkrajšie chvíle.

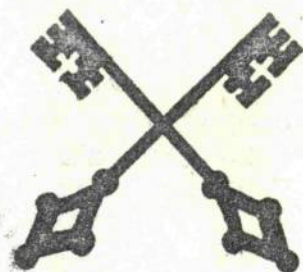
- Raz budem musieť prísť k vám. Dúfam, že niekedy rodičia odcestujú a ja budem môcť u vás pobudnúť den - dva. Už teraz sa na to teším.

Láskavosť ako vonkajší prejav lásky má veľký význam pri utváraní dobrých medziľudských vzťahov. A to nielen medzi ľuďmi, ktorí sú si blízki, ale aj medzi celkom neznámymi. Často práve láskavosť, prívetivá tvár a milý úsmev sú jedinou cestou k srdcu človeka.

Túto skutočnosť si uvedomovali aj misionári všetkých čias, keď sa približovali k svojim pohanským bratom. Ak im chceli o Bohu rozprávať slovami, museli im ho dať zažiť vo svojich skutkoch - skutkoch lásky. Aké boli ďalšie osudy prvých ohlasovateľov "náboženstva lásky" v Európe, prečítajte si v nasledujúcom príspevku.

Dejiny Cirkvi

Najväčším tajomstvom kresťanstva a Cirkvi vôbec je láska. Márne by sme hľadali lásku kresťanského typu v iných náboženstvách. Po bezhraničnej láske tam niet ani stopy. Najmä nie po láske k bližnému. Nekresťanské náboženstvá ako sú islam, budhizmus, šintoizmus a ďalšie, tento pojem nepoznajú. Ešte tak milovať seba, svoj rod či kmen. Ale cudzích? To veru nie! Niet na to dôvodu.

Drahí chlapci, istotne ste čítali knihy o Indiánoch; ako medzi sebou bojovali, nemali sa radi, stále zakopávali a vykopávali vojnovú sekeru. Tak nejako to vyzeralo i v Európe, kým nepoznala kresťanstvo. Dejiny staroveku sú poznačené neustálymi vojnami, ktoré viedli medzi sebou rozličné kmene.

Hrubosť, nenávisť a bezohľadnosť charakterizovali tieto výbojné kmene. Nečudo, že ich pričinením došlo k rozpadu Rímskej ríše. Z trosiek tejto mocnosti vzišli nové národy, nová kultúra a zmýšľanie, ktoré poznačilo celú Európu. A kto sa o to pri-

činil? Bola to Cirkev, ktorá ako dobrá matka vždy dbala o skultúrnovanie národov, žijúcich v tme pohanstva.

A preto pre ilustráciu v spektre dejín zaostríme svoj zrak na národy, ktoré udávali ton európskej i svetovej kultúre.

Najprv si všimneme Germánov, známych svojou bezohľadnosťou, silou a tvrdosťou, teda vlastnosťami, prejavujúcimi sa aj u našich chlapcov, najmä tých, ktorí nepoznajú Krista. Germánske národy nivočili všetko, čo im prišlo do cesty. Kresťania s hrôzou hľadeli na ich vyčinenie. Ale Cirkev ako dobrá matka ujíma sa aj týchto pohanov a prináša im svetlo evanjelia. Ono im svieti ako maják v tme a ukazuje smer ich života po celé stáročia. Jej trpezlivosť a láska krotí ich surovosť a rozpínavosť. Učí ich zakladať a organizovať štáty. Medzi pr-

vé patrí Franská ríša. Na jej čele stál udatný, ale pritom tvrdý kráľ - Chlodovik. Jemu ako prvému sa podarilo zjednotiť roztrúsené kmene, nad ktorými vládli náčelníci - pohania. Aj samotný kráľ Chlodovik bol pohan, ktorý viac miloval svoj meč a vojnu ako svoju ženu, ktorá bola kresťankou. No jej trpezlivosť a láska, ale predovšet-

kým dobrý príklad a silná viera mu pomohli stať sa kresťanom. Dal sa pokrstiť a po nom aj veľmoži jeho kráľovstva. Nakoniec sa stali kresťanmi aj všetci obyvatelia jeho krajiny.

Ďalším národom, ktorý ovplyvnil beh dejín Európy, boli Anglosasi. Žili na území dnešnej Veľkej Británie. V tejto krajine poznali kresťanstvo už za čias Rímskej ríše. Priniesli ho tu rímski vojaci. Avšak prvé veľké obrátenia Anglosasov sa udiali za Gregora Veľkého, ktorý poslal do Anglicka rehoľníkov, benediktínov. Títo hlásali evanjelium i v susednom Írsku, kde sa za najväčšieho apoštola považuje sv. Patrik. Za krátky čas dokázal svojou láskou, trpezlivosťou a horlivosťou obrátiť mnohých pohanov na kresťanskú vieru.

Na území dnešného Nemecka šírili vieru sv. Emerám a sv. Severín. No najznámejším apoštolom Nemecka bol sv. Bonifác. Bol rehoľníkom, svoju mladosť prežil v kláštore, kde nadobudol vzdelanie, ale aj osvojil si čnosť, tak potrebnú pre šírenie Evanjelia. Túžil zachraňovať duše, žijúce v tme pohanstva. Preto z lásky k nim rozhodol sa ísť k divokým Frízom a Sasom, čiže k dnešným Nemcom. Tu kázal a horlil za Krista s takým zápalom, že i najdivokejšie kmene prijali krst.

V roku 723 bol v Ríme vysvätený za biskupa a od pápeža dostal poverenie zriaďovať nové biskupstvá. Taktiež zakladal kláštory, ktoré vo svojom okolí podporovali náboženský život. Sv. Bonifác zomrel mučeníckou smrťou - bol zasiahnutý nepriateľskými šípmi.

Drahí chlapci, dejiny nás učia, že len čnosť, horliví a obetaví mužovia -reholníci dokázali priniesť svetlo evanjelia pohanom. Kto chce dnes urobiť aspon niečo pre záchranu našich neveriacich kamarátov, musí si nadobudnúť potrebné čnosti, horlivosť v učení a apoštoláte, ale predovšetkým horúcu lásku k Pánu Ježišovi a k Panne Márii. Stante sa aj vy apoštolmi dnešnej, do pohanstva sa rútiacej Európy!

Náš patrón

V roku 1593 bolo Japonsko pod nadvládou Španielov. Vtedy sem z Filipín prišli traja františkáni. Japonský vládca Hidejoši im dovolil postaviť si kláštor. Zanedlho postavili aj tri nemocnice: v hlavnom meste Kjote, v Ósake a v Nagasaki. Ľudia mali rehoľníkov pre ich obetavosť veľmi radi. Ich prílišná verejná horlivosť však bila do očí, takže jezuiti a niektorí vládni úradníci ich upozorňovali, aby sa mierlili, pretože na Hidejošiho a jeho radcov to pôsobilo ako provokácia.

V tom čase viedol Hidejoši vojnu v Kórei a mal v nej neúspechy. Na jeseň 1596 vzniklo napätie medzi Japonskom a Španielskom. Z Filipín do Mexika plávala španielska loď a na japonskom území, blízko ostrova Šikoku, uviazla na plytčine. Kapitán sa išiel ospravedlniť Hidejošimu. Ten však loď skonfiškoval pod zámienkou, že Španielsko sa chce zmocniť Japonska. Po tomto čine začal Hidejoši otvorene prenasledovať kresťanov.

9. decembra 1596 uväznili 6 františkánov, ktorí apoštolovali v Kjote a v Ósake. Pridali k nim aj troch jezuitov. Keď ich 31. decembra previezli do mesta Meaku, pripojili k nim ešte ďalších 15 japonských veriacich. Boli to pomocníci misionárov a medzi nimi aj traja miništranti: 11-ročný Ľudovít, 13-ročný Anton a 14-ročný Tomáš.

Vzali ich, pretože nechceli zanechať svojich misionárov.

Sogún Hidejoši odsúdil všetkých dvadsiatichtyroch väzňov na trest smrti ukrižovaním. Ich mučenie sa začalo už v Meaku, kde každému z nich odrezali ľavé ucho. Potom ich viezli na vozoch do Nagasaki pomedzi zástupy kresťanov, ktorých to malo zastrašiť. Kronikár však píše, že mnohých to upevnilo vo viere. Dvaja odvážni veriaci sa usilovali obľahčiť väznom poslednú cestu. Strážcovia ich však zdrapili a pripojili k odsúdeným. Počet mučeníkov tak vzrástol na dvadsaťšesť.

Keď ich viezli cez Ósaku, veriaci ich vítali so slzami v očiach. Najveselší medzi mučeníkmi boli traja miništranti.

Cesta do Nagasaki trvala mesiac. Hidejoši určil toto mesto pre popravu preto, lebo tu žilo najviac kresťanov. Poprava sa konala 5. februára 1597. Odsúdencov vyviedli na vršok Tatojama, kde už bolo postavených 26 krížov. Okolo nich čakali stovky kresťanov, ktorí sa modlili ruženec, hoci to bolo zakázané. Mučeníkov obliekli do bielych šiat, ako to bolo vo zvyku pri popravách alebo pri samovraždách - harakiri. Každý z nich pristúpil k svojmu krížu a objal ho. Potom ich kati slamenými povrazmi popriväzovali na kríže: najprv ruky, potom nohy a napokon v páse. Keď už boli všetci privityazaní, kati na povel zdvihli kríže a obrátili ich smerom k prístavu.

To, čo sa odohralo potom, patrí k najstrhujúcejším stránkam dejín Cirkvi. Mučeníci sa navzájom povzbudzovali, niektorí sa ticho modlili. Mladý jezuitský novic zbadal z kríža svojho otca a posmeľoval ho:

- Otecko, vidíš, musíme byť ochotní obetovať i vlastný život, aby sme si spasili dušu.

Otec mu nato odpovedal:

- Synku môj, hej. Dakujem Bohu, že ti dal milosť zomrieť zanho. Uistujem ťa, že i ja i tvoja matka sme odhodlaní nasledovať ťa.

Hrdinsky si počínal i 11-ročný Ludko. Keď nanho ktorýsi z kresťanov zavolať, že o chvíľu bude v nebi, tvárou a pohybmí celého tela dal najavo svoju veľkú radosť.

Nie inak sa začoval i 13-ročný Tonko, ukrižovaný vedľa Ludka. Díval sa na nebo, vzýval mené Ježiša a Márie a napokon zanôtil žalmovú piesen "Laudate, pauperi, Dominum" - "Chváľte, služobníci, Pána".

Niektorí z mučeníkov tiež vzývali mená Ježiša a Márie a povzbudzovali veriacich, aby žili životom hodným kresťana.

Tu je napokon strhujúce svedectvo 33-ročného jezuitského klerika Pavla Mikiho, neúnavného ohlasovateľa Ježiša Krista. Z kríža vyhlásil:

- Som pravý Japonec. Jediný dôvod, prečo ma idú zabiť, je, že som hlásal Kristovu néuku. Dakujem Bohu, že za toto zomieram. Proste Krista, aby vám pomohol byť šťastnými... Podľa jeho príkladu odpúšťam nepriateľom, vládcovi i všetkým ostatným a prosím ich, aby sa dali pokrstiť.

Bola to naozaj viera, ktorá podľa Kristových slov premáha svet, prenasledovateľov a láme všetky prekážky.

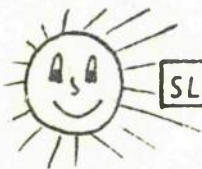
Medzitým sa pripravili vojaci-samuraji s dlhými kopijami. Keď to videli prítomní veriaci, vykriekli: "Ježiš, Mária!" a začali nariekať, až to trhala dušu. Potom ku každému krížu pristúpili dvaja samuraji a čakali na rozkaz. Keď zaznel, popravili odsúdencov typickým japonským spôsobom: prebodli im kopijami hrud sprava i zľava. Z ich bokov vytryskla krv a na červeno sfarbila a posvätila vršok Tatejama.

Otec Frois, ktorý bol prítomný na poprave, neskôr o tom napísal: "Táto obeta priniesla veľké a mimoriadne ovocie. Starých i nových kresťanov utužila vo viere a v nádeji na večný život. Všetci boli odhodlaní položiť za Krista život. Ba i prítomní pohania obdivovali hrdinskú smrť mučeníkov."

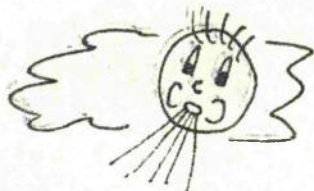
O tridsať rokov neskôr boli mučeníci z Nagasaki vyhlásení za blahoslavených a v roku 1862 za svätých.

Po druhej svetovej vojne bol na ich počesť na vršku Tatejama postavený kostol, pomník a zriadené múzeum. Svätý Otec Ján Pavol II. na svojej apoštolskej ceste v Japonsku ho 27. februára 1981 navštívil a požehnal z neho "japonský Rím" - Nagasaki.

SLNKO A SEVERÁK

Začal sa raz posmievať Severák Slnku, že je slabé. Sám sa chvastal, aký je mocný.

- Možno si ozaj mocnejší, rieklo Slnko - ja sa nechcem škriepiť.

- Som mocnejší, veruže som - vyťahoval sa Severák.

- Tak si môžeme zmerať svoje sily, ak chceš - usmialo sa Slnko. - Pozri, tam cvála človek na koni.

- Ten? - povedal Severák. - Hľa, len čo sa nanho vrhnem, v okamihu bude mať plášť dole.

A len čo to povedal, zadul z celej sily. No čím väčší sa vietor namáhal, tým viac sa jazdec zakrúcal do svojho plášťa. Somral síce na zlé počasie, ale pokračoval vo svojej ceste.

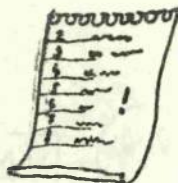
Vietor sa všelijako namáhal - zasypal jazdca snehom i daždom, no plášť z neho nie a nie strhnúť. Ba naopak, jazdec si ho pritiahol celkom k telu a aj remenom prepásal. Napokon sa Severák celkom unaveňný vzdal.

Slnko, keď videlo Severákovu bezmocnosť, s úsmevom vykuklo spoza oblakov a začalo hriať. Osušilo zem a zohrialo uzimeného jazdca. Ten, len čo pocítil páľavu slnečných lúčov, uvoľnil si plášť. A keď páľava neprestávala, rozopol si ho, ba dokonca ho aj vyzliekol.

- Ako je to možné? - čudoval sa Severák.

- Jednoducho - usmialo sa Slnko. - Prívetivosťou, láskavosťou a vládňosťou dosiahneme vždy oveľa viac než násilím!

Nomen - omen

Milí chlapci, keďže výlet za pôvodom krstných mien, ktorý sme si urobili v minulom čísle Svetla v príspevku "Nomen-omen" sa vám veľmi páčil, budeme v nom pokračovať. Verím, že dnes tu nájdú svoje mená aj tí, na ktorých sme minule zabudli.

ADOLF - pochádza zo starogermánskeho "edel", čo znamená "šľachetný".

AURELIA - z lat. "aurum", čo znamená "zlató".

BENEDIKT - je v našej reči Blahoslav.

BONIFÁC - v preklade znie "Dobrodej".

BLANKA - je talianskeho pôvodu a znamená "biela".

BRIGITA - má základ v keltskom slove

"brig", čo znamená "boj, vojna".

DAGMÁR - je dánskeho pôvodu a znamená "denné svetlo".

DAMIÁN - má svoj koreň v gréckom slove "demos = ľud".

DUSAN - preklad latinského mena Spiridon.

EDGAR - starogermánskeho pôvodu zo slov "ed" /majetok/ a "ger" /oštep/.

ELEMIR - maďarskeho pôvodu a znamená "život".

EMIL - z rímskeho rodového mena "gens-Aemilius".

FELIX - z latinčiny a značí "šťastný".

FRIDRICH - germánskeho pôvodu zo slov "friede"=pokoj a "rich"=vládér. V preklade teda znie "pokojne vládúci".

GEJZA - maďarského pôvodu a znamená asi tolko, čo "hlavný pán, veľký pán".

GREGOR - zo starogréckeho "gregorios", čo znamená "bdelo strážiaci".

HENRICH - germán.pôvodu, znamená "pán domu".

IMRICH - má pôvod v germánskom Amrik, z ktorého sa vyvinula forma Henrich.

JAROSLAV - preklad z latinského "Valerián".

JÚLIUS - zo starorímskeho rodového mena "gens-Julia".

JUSTÍN - z lat. "iustus" = spravodlivý.

LADISLAV - znamená "preslávený panovník".

LAURA - z lat. "laurus", t.j.vavrínom ovenčenú, slávnú.

LEONARD - z germánských slov "leo"=lev a "hard"=tvrdý. Znamená tvrdého muža.

LUDOVÍT - z galského mena Chlodovik, znamenájúceho "slávneho hrdinu".

MARTA - v aramejčine znamená "pani".

MAXIMILIÁN - z lat. "Maximus Aemilianus" čo možno preložiť ako "najzaujímavejší".

MIROSLAV - preklad lat.mena "Pacificus".

MIKULÁŠ - z gréckeho Nicolaos, čo znamená "vítaz, vládca".

OTO - germánskeho pôvodu, znamená "strážca".

RICHARD - z germán.slov "rich"=vládca a "hard"-tvrdý, znamená "vládúci tvrdo".

ROBERT - z germán."hroud"=sláva a "beroth"=svit, znamená "muž jagavej slávy".

ŠIMON - z hebr. a znamená "poslušný".

ŠTEFAN - z hebrejčiny a znamená "kvetmi ovenčený".

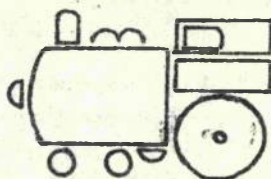
VIKTOR - z lat., znamená "vítaz".

VILIAM - germánskeho pôvodu a znamená "ozbrojená ochrana".

MÁTE FANTÁZIU?

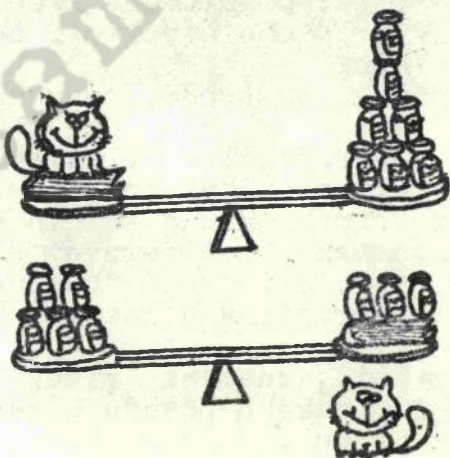
Peto sa zadíval na rušeň, ktorý mu nakreslil otec a po chvíľke pozorovania zistil, že z tých istých dielcov, ktoré má na papieri, možno zostaviť aj maca. Skúste to aj vy.

PRE BYSTRÉ HLAVY

Ferko bol zvedavý, akú hmotnosť má jeho kocúr Murko. Keďže nemal poruke závažie, namiesto neho použil zaváracie fľaše. Vedel, že každý kompot má hmotnosť pol kilogramu a tento údaj mu stačil na to, aby sa dozvedel, aký ťažký je kocúrik. Pokúste sa to zistiť podľa obrázku aj vy.

?

ČO SI MYSLEŤ O
"HNUTÍ CHARIZMATICKEJ OBNOVY"

?

To, čo o všetkých hnutiach v Cirkvi. Nezáleží natoľko na názve alebo programe, ako na ľuďoch. Ľudia všeličo dokážu pokažiť.

Preto katolícka cirkev rozhodla takto: Miestny ordinár /biskup, vikár a pod./ rozhodne o tom, či dané hnutie môže alebo nesmie pôsobiť na jeho území. On najlepšie vidí, čo sú to za ľudia. To, čo nie je takto povolené, je vlastne nepovolené, teda zakázané.

Hnutie charizmatickej obnovy tento súhlas od žiadneho ordinára nemá, teda v žiadnej diecéze na Slovensku nie je povolené. Naopak, inžinier, ktorý toto hnutie začal u nás šíriť, to má viackrát zakázané, raz dokonca priamo z Ríma. Pred tými, ktorí o tomto zákaze vedia, priznáva, že to má zakázané, ale pred tými, ktorí o tom nevedia /najmä na východnom Slovensku/ šíri opak. "Otcom ľží" nazýva Písmo diabla!

K nám toto hnutie priniesli z Maďarska. Tam sa už prestalo šíriť. Seriózni maďarskí knazi sa k tomu vyjadrujú takto: "V tomto hnutí sú rôzni ľudia. Sú tam aj takí, čo to myslia úprimne, aj takí, čo trpia na duševnú chorobu, najmä paranoikov je tam veľa. A patria tam aj vyslovení satanisti, ktorí usmernujú toto hnutie podľa úmyslov Satana.

U nás je to podobné s tým rozdielom, že kým Maďari už z toho vytriezviavajú, u nás to "letí" ako módna novinka.

Prečo sa tam zoskupujú paranoici?

Paranoik si namýšľa, že je viac ako ostatní. Je smutný alebo nešťastný alebo dokonca zúrivy, ak mu to ostatní nechcú uznať. V tomto hnutí ho vyhlásia za "omilosteného", "charizmatika", za nadkresťana. Preto je tam šťastný.

Ako si z nich diabol "striela"? Všelijako. Spomenme len niečo, aby sme neboli zdlhaví.

Tvrdia, že majú dar cudzích rečí.

Takýto dar v Cirkvi jestvoval. Človek nahlas rozpráva rečou, ktorú predtým nepočul. Iný to vie prekladať,

Toto nie je ľahké, podvod by sa dal dokázať. Skúste čo len minútu rozprávať cudzou rečou /nezrozumiteľnou/. Nedá sa to; budete opakovať tie isté slabiky. Keby sme to zachytili na magnetofónový pás a poslali by sme to do jazykovedného ústavu, vysmiali by sa nám, že to žiadna reč nie je.

Abý sa toto našim charizmatikom nemohlo stať, vymysleli trojaký dar cudzej reči /všetky tri sú nedokázateľné!/:

1. otváranie úst bez počuteľných slov,
2. popískovanie,
3. klokotanie v hrdle.

Takéto dary máme aj my. Napríklad škrikanie v bruchu, keď sme hladní. A vieme to aj preložiť do slovenčiny: "Mám hlad!"

Nie je to smiešne? A oni tomu veria! Tým, ktorých chcú zlanáriť medzi seba, prorokujú šťastnú budúcnosť, že raz budú slávnici... Dokonca jednému chlapcovi prorokovali, že bude pápežom. On tomu tak uveril, že chcel cestovať za kardinálom.

Ako toto nazvať? Očkovanie paranoie do chlapcov alebo do naivných ľudí. A paranoia je chytľavá duševná choroba, a k tomu nevyliciteľná! Za toto by ich mali pozatvárať!

Modlime sa, aby sa naši kamaráti nestali obeťami týchto choromyselných ľudí. Ak ich chytí paranoia, už ich nikto z toho nedostane. Pri duševne chorých neraz ochotrie aj lekár, psychiater, hoci vie, že ide o chorobu a chráni sa pred nou. Ako by ju nemel chytiť medzi týmito ľuďmi chlapec, ktorý si nevedomuje, že k nemu hovorí choromyselný človek a verí tomu, že ho to Duch Svätý takto vychvaľuje?

Týmto sa nechceme dotknúť tých, čo to myslia úprimne, a do tohoto hnutia chodia nie z chuti po senzáciách, ale preto, aby si prehĺbili úctu k Duchu Svätému. Veríme, že títo čoskoro zbadajú, že sú na zlej adrese a prestanú ta chodiť. Viacerí tak už prestali. Vážime si ich naďalej, lebo každý z nás hľadá a každý z nás môže "naletieť".

Prečo to asi diabol robí?

On je inteligentný a nečaká, že všetci vstúpime do tohto hnutia. Jemu stačí aj to, že blúznenie pomýlených ľudí ochladí náš vzťah k Duchu Svätému.

Na túto lešť mu nesmieme naletieť. Budeme si odteraz ešte viac uctievať Ducha Svätého, ale nie preto, aby sme boli slávnici, "omilostení", "charizmatici" a podobne /nie sme predsa paranoici!/, ale naopak, aby sme boli ešte skromnejší a pokornejší ako doteraz, aby sme boli silní v láske k Bohu a k blížnym. Aby sme boli opraviť kresťania, ktorí neletia na senzácie, zázraky, čudá a čudáctva, ale napredujú podľa Kempenského: "Natoľko pokročíš, natoľko sa premôžeš." Samozrejme nie na úkor zdravia.

Znova opakujeme, že týmto článkom sme sa nechceli dotknúť skutočných charizmatikov, ani "Hnutia chrizmatickej obnovy" tam, kde sa to uberá správnym smerom. Hovorili

sme len o tom, čo sa deje u nás, na Slovensku, bez súhlasu, nedovolené a zle.

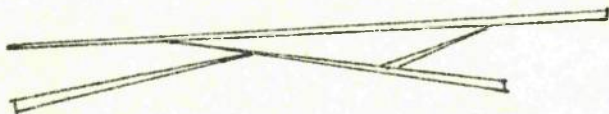
Súhlasíme s tým, že by bolo hriechom proti Duchu Svätému pripisovať dielo Ducha Svätého diablovi. Ale ešte väčším hriechom proti Duchu Svätému je, keď dielo duševne chorých ľudí, zneužitých diablom, pripisujú Duchu Svätému!

Modlime sa, aby cirkevné hierarchie u nás čím skôr zamedzila takéto zosmiešňovanie Ducha Svätého.

Na záver ešte citát zo sv. Písma:

"Nech niet medzi vami nikoho, kto by sa vypytoval hádačov, dával pozor na sny, na znamenia, kto by sa radil duchov alebo veštcov... Všetky tieto veci ošklivia sa Pánovi a pre tieto nešľachetnosti vyhubí ich... Tebe to Pán, Boh tvoj nedovolil... Toto ti bude znamením: Ak to, čo prorok predpovie v mene Pánovom, sa nesplní, Pán to nehovoril, lež prorok rozprával vo svojej pýche, preto pred ním nemaj strach."

(Deut. 18, 10n)

VIETE, ŽE...

...najhustejšiu sieť hostincov v Európe má Francúzsko: priemerne jeden hostinec na 200 obyvateľov.

...prvú súťaž cigánskych kapiel usporiadal roku 1737 kardinál Imrich Csáky v Spišskej Kapitule.

...zlato vytepané na tenučký lístok je proti svetlu zelené.

...žena v domácnosti 4-člennej rodiny za 40 rokov ustelie viac ako 50 000 krát, uvarí asi 150 000 obedov, uvarí a očistí vyše 15 000 ton zeleniny, vyperie vyše 200 000 m² bielizne a vo svojej domácnosti prejde približne 60 000 kilometrov, čo znamená poldruha ráz okolo Zemegule.

...ľudské pľúca sa skladajú z 300 miliónoch pľúcnych buniek.

...kvasnice používali Egypťania v lekárske už v 15. storočí pred Kristom.

...kto by mal milión korún v korunových minciach, potreboval by na ich prepočítanie rýchlosťou 60 mincí za minútu 11 dní, 13 hodín, 46 minút a 40 sekúnd.

...farbenie vlasov bolo módou už v staroveku. Čínanky a Egypťanky si farbili vlasy atramentovým farbivom a ružovou vodou, Židovky zlatým púdom, kým Rimanky používali zelené a modré farbivá.

Cesta k svätosti

Kamaráti, v predchádzajúcom čísle sme začali hovoriť o sviatostiach. Povedali sme si, že skrze ne zasahuje mimoriadnym viditeľným spôsobom do nášho života Pán Boh. Robí to preto, aby nás posilnil a usmernil na našej životnej ceste. Väčšinu sviatostí je možné prijať iba raz v živote. Vieš s istotou, ktoré sú to? Odpovedz si!

Sú však i také, ktoré je možné a potrebné prijímať viackrát vo svojom živote. Dnes budeme hovoriť o sviatosti, ktorú by mal každý kresťan prijímať čo možno najčastejšie. Áno, uhádol si. Bude reč o sviatosti Eucharistie - Ježišovej tajomnej prítomnosti medzi nami pod spôsobmi chleba a vína.

E U C H A R I S T I A

Ten, kto sa sviatostou krstu stal priateľom Ježiša Krista a začlenil sa do spoločenstva ostatných pokrstených, má právo na všetky ostatné dary, ktoré Nebeský Otec dáva svojim deťom. Jeden z najväčších Božích darov ľuďom je sviatosť lásky - eucharistia. Aby sme mohli lepšie pochopiť, čo vlastne eucharistia znamená pre náš život, pozrime na chvíľu spolu na posledné dni Ježišovho prebývania medzi ľuďmi.

Ježiš prišiel medzi nás z lásky. Vedel, že po splnení svojej úlohy sa má vrátiť k Otcovi, ale zároveň chcel ostať medzi nami ako priateľ, brat, vykupiteľ a náš pomocník - a pritom tak blízko a viditeľne pre všetkých ľudí, ako pri svojich apoštoloch. Hľadal možnosť byť v tej istej chvíli vo svojom oslávenom tele hockde na svete, blízko ku každému, ktokoľvek bude chcieť s Ním byť.

Vo svojej veľkej láske k nám vymyslel spôsob, ako by sa to dalo uskutočniť. Pri poslednej, rozlúčkovej večeri, dal apoštolom chlieb a povedal: "Toto je moje telo." Potom im podal kalich s vínom a povedal: "Toto je moja krv."

Ježišova láska a božská moc premenila chlieb a víno na Jeho sväté telo a krv. Spôsobila, že táto premena sa uskutočňuje pri každej svätej omši, takže to už nie je chlieb, čo dostávame pri sv. prijímaní, hoci tak isto vyzerá a tak isto chutí, ale skutočný Pán Ježiš.

Apoštoli si spomenuli, že ešte kedysi pred rokom im to Pán Ježiš sľúbil, hoci vtedy tomu nerozumeli. Po rozmnožení chleba veľkému zástupu povedal, že im dá jesť svoje vlastné telo. A ten, kto by nechcel jesť toto jeho telo, nebude mať v sebe život večný, nedostane sa do neba.

A teraz sa stala veľká vec. Apoštolo - via a ich nasledovníci sa od tej chvíle až dodnes zhromažďujú, aby podľa Ježišovho prania sprítomnovali túto Ježišovu obeť lásky a prijímali jeho telo. A všetci, čo ho prijímali, sa presviedčali, že ich viera rastie a upevňuje sa. Posilňovaní touto božskou transfúziou cítili, ako v nich rastie iný život, život milosti a spojenia s

Bohom, že sa stávajú silnejšími a lepšími ľuďmi, podobnejšími svojmu Majstrovi.

Sviatosť eucharistie je skutočne mimoriadny Boží vynález aj pre tvoje dobro. Len si uvedom:

- je viditeľným znakom Ježišovho priateľstva k tebe;

- je príležitosťou, aby si sa denne mohol s Ním stretnúť ako s Priateľom pri návšteve Sviatosti Oltárnej, pozdraviť ho a klaňať sa mu;

- je posilou, ktorú môžeš každý deň prijívať pri svätej omši, aby si Ním posilnený dokázal radostne prežívať svoje povolanie;

- je každodenným dôkazom Ježišovej lásky a sprítomnením Jeho obety na kríži, je zadosťučinením aj za tvoje slabosti.

Ako si uvedomuješ túto Ježišovu lásku? A ako na nu odpovedáš? Využívaš všetky možnosti stretnúť sa s Ježišom v Eucharistii? Alebo ľahkovážne uprednostňuješ iné záujmy, zbytočné veci, na škodu seba i tvojím blíznym?

Pán Ježiš je i v tejto chvíli prítomný na státisícoch miest po celom svete. Uctievaný a milovaný, ale od mnohých aj nepovšimnutý a opovrhnutý!

A každý deň klope cez hlas svedomia i na tvoje srdce s otázkou, či si nájdeš pre neho trochu času. Vo svojej veľkej láske On - Boh prosí teba, aby si ho prišiel navštíviť, hoci to nepotrebuje On, ale ty! Ako mu odpovieš?

PÁTER PIO O SVĚTEJ OMŠI

● Keď chce byť človek divákom, ide na štadión, alebo si sadne k televízoru. Ale keď sa chce zúčastniť telom i dušou na láske svojho Boha a keď chce milovať ako Boh, pôjde na svätú omšu.

● Na svätú omšu možno ísť len za svojím vášnivo milujúcim Bohom! Možno sa tam ísť učiť iba vášnivo ho milovať, a tak milovať i ľudí. Toto je podstata omše a toto je jej zmysel.

Panna Mária a my

Milí chlapci,
zaiste každý z vás už
zakúsil lásku svojej mamy. Ved neraz ste
prišli domov s roztlčeným kolenom alebo s
triesočkou dreva, zapichnutou do dlane. Mi-
lo sa na vás usmiala, ofúkala ranu a potom
ju ošetrila. No nie sú to jediné prejavy
jej lásky. Varí, perie, šije, modlí sa i
obetuje sa za vás. A to je len vaša pozem-
ská matka!

LÁSKA PANNY MÁRIE

Uvažovali ste už niekedy o tom, ako
nás miluje naša nebeská Matka? Má k tomu
omnoho väčšie možnosti ako mama každého

jedného z nás. Napríklad omnoho lepšie nás pozná. Vie, aké máme ťažkosti, čo nás trápi a bolí. Tiež omnoho lepšie vie i to, čo máme dosiahnuť. Lepšie pozná cieľ, ku ktorému ideme. Veď sama ho už dosiahla. Je síce pravda, že nám nevarí ani nečistí šaty, ale zato nám vyprosila starostlivú mamu či tetu; prihovorí sa, aby sme dostali dobrých kamarátov, aby sme sa v škole ľahko učili a aby nás to aj bavilo. Keďže je už v nebi, má oveľa väčšiu možnosť zasiahnuť na každom mieste našej zeme. Jej príhovor u Boha je vždy vypočutý, lebo chce to isté, čo On. Jej prejavy lásky voči nám Boh rád uskutočňuje, lebo sledujú Boží cieľ: urobiť nás šťastnými tu i vo večnosti.

Keď pozorujeme život Panny Márie, keď o nej čítame v posvätných knihách, keď sa zaujíname o jej zjavenia v La Salette, v Lurdoch a vo Fatime, nevychádzame z úžasu nad jej veľkou láskou k nám. Kde sa ona naučila milovať? V božej škole. Len Boh je Láska. Od svojho útleho veku ju poznáva, prijíma i rozdáva. Pre ľudí je láska námahou, lebo sme hriešni. Hriech totiž zabíja lásku. Panna Mária je bez hriechu, a preto je plná lásky. Je Matkou lásky, lebo je Matkou Božieho Syna.

ÚČASŤ PANNY MÁRIE NA BOŽEJ LÁSKE

Láska Panny Márie pramení z lásky k Bohu. Sväté písmo nám prvýkrát hovorí o nej vtedy, keď prijíma úlohu Božej Matky. Určite to neurobila pre seba, aby bola slávna. Panna Mária pozná biedu ľudí a vie, že všetka bieda pramení z hriechu. Vie, že len slúbený Vykupiteľ nás môže zachrániť. An-

jel čaká na jej rozhodnutie, či bude súhlasiť s Božou ponukou. Panna Mária v tej chvíli tuší, čo ju čaká ako Matku Božieho Syna. Chudoba, vyhnanstvo, námaha pri zabezpečovaní živobytia, znášanie utrpenia spolu so svojím Synom, situácia pod krížom i pri studenom hrobe. Vie, že ju to bude stáť veľkú obeť a veľké bolesti. A predsa neváha. Neváha, lebo miluje. Hovorí: "Nech sa mi stane podľa Tvojho slova." To je láska!

Celý jej život je účasťou na láske jej Syna. Kadiaľ chodil, všade dobre robil. A takto i Ona. Cesta k tete Alžbete, tri dni dlhá, stála Pannu Máriu mnoho obetí. Len uváž, keby si mal šľapať 120 kilometrov! Panna Mária ide, aby do Zachariášovho domu priniesla srdce plné lásky. Prichádza, aby slúžila, aby urobila druhých šťastnými svojou vlídnosťou, láskavosťou, dobrosrdečnosťou v slove i v konaní. A ten istý cieľ sleduje aj na svadbe v Káne Galilejskej.

Tá, ktorá vo svojom pozemskom živote toľko milovala, neprejavovala by svoju lásku voči nám i teraz, keď jej možnosti ešte stúpili? Ona to môže i chce. Ale chce i niečo iné. Chce, aby sme aj my milovali.

NAŠA ODPOVEĎ

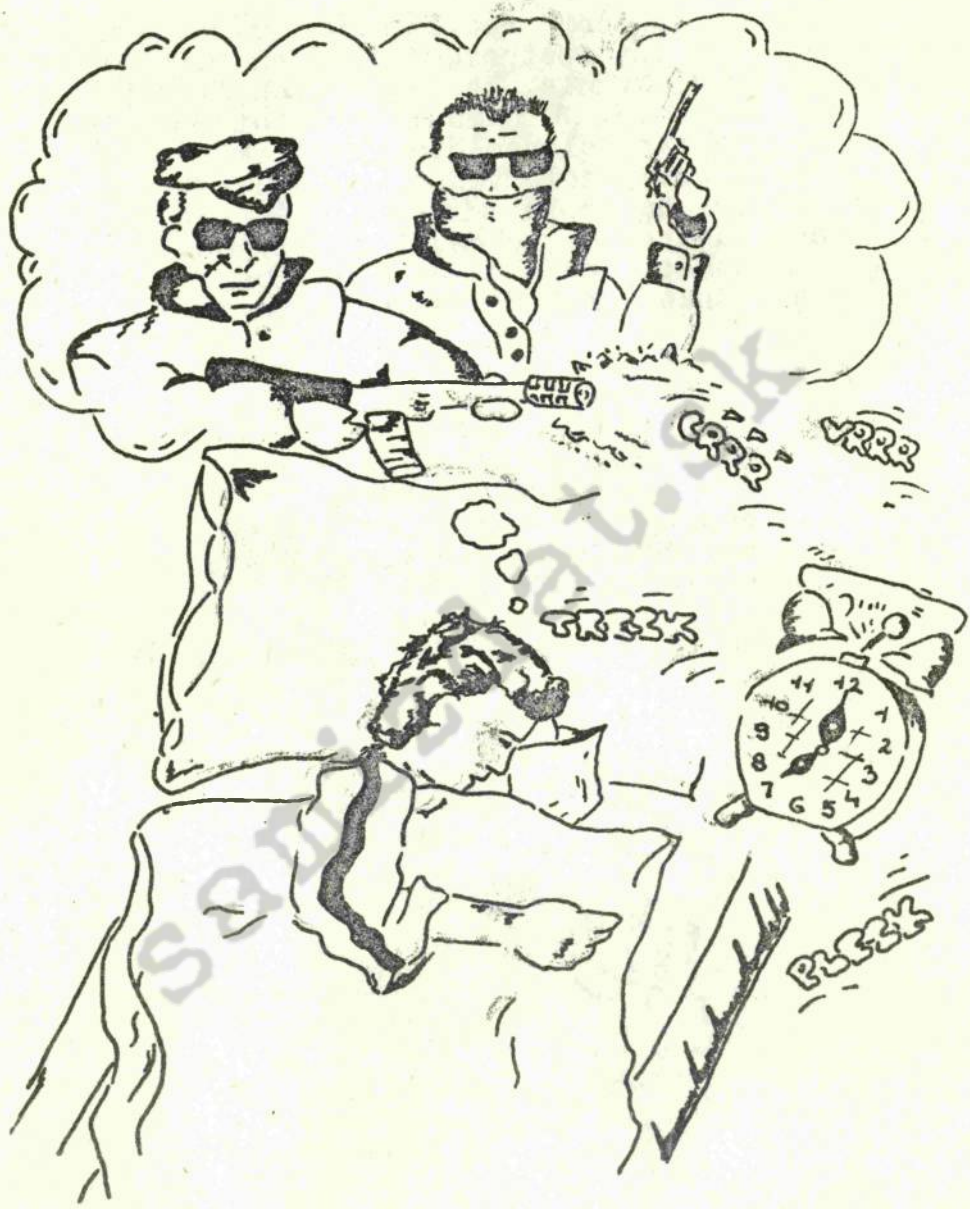
Povedali sme si, že pre ľudí je láska námahou. S božou milosťou však sme schopní milovať a Ona - Pomocnica nám chce vo vzrievaní v láske pomáhať. Nuž neváhajme! Neváhajme, keď sme v útoku pri futbalovom zápase, nahráť loptu svojmu spoluhráčovi, keď je vo výhodnejšej streleckej pozícii.

Neváhajte pomôcť rodičom pri upratovaní bytu alebo pri opatrovaní svojich súrodencov, ani vtedy nie, keď nás ktokolvek poprosí o pomoc. A nemusí byť táto prosba vždy vyjadrené slovom. Stačí napríklad, keď niekto starší vedľa vás v autobuse stojí. Prepustme mu svoje miesto! Naše vzájomné vzťahy budú veľmi pekné, ak budeme mať stále na pamäti dobro toho druhého. Lebo v tom je láska: urobiť šťastnými iných.

Panna Mária,
pretvor naše srdcia
na srdcia milujúce,
aby sme neľadali seba,
nepodporovali svoj egoizmus,
ale nasledovali prejavy Božej
a Tvojej lásky voči nám

Mária, Matka lásky, oroduj za nás!

KROKY MLADOSTI

Takúto noc Marcel ešte nezažil. Snívalo sa mu o samých zbojníkoch, bitkách a naháňačkách.

- Ra-ta-ta-ta! Vrrrrr-ta-ta-ta!

- Ach, azda aj samopaly majú - pomyslel si vo sne. Prudko sebou mykol a hodil sa k zemi. Vtom pocítil ostrú bolesť. Narazil hlavou o stenu a precitol do polospánku. Už vedel, že sa mu to všetko iba sníva. No rachot neprestáva. Co to má znamenať?! Veď vstať ešte nechcel, a tu niekto sa opovažuje budiť ho. Nadvihol hlavu a cez poloprižmúrené oči zbadal - budík.

- Len si vrč! Vmontujem ťa čo sna.

No nedarilo sa to. A ešte keď si spomenul na svoje predsavzatie...

- Vstanem! - rázne si rozkázal a naozaj vyskočil z postele. Oči zalepené, keča na hlave rastie...

- Hm, to bola teda noc - pomyslel si, keď si pripomenul prerušený sen.- To bolo bitky! Ozaj, som celý?

Rukami prešiel po tele a keď zistil, že je všetko v poriadku, presunul sa do kúpeľne, aby sa umyl. Potom sa vrátil do izby a zastavil sa pri stolíku, na ktorom bol lístok s povinnosťami: začať posilovať - drepy, kliky...

- Ci som mal včera horúčku, keď som to písal? - zašomral si popod nos a pozrel na pripravené ranajky. I na posteľ mrkol jedným očkom...

- Ale nie! Dost! Idem na to!
A už o chvíľu bolo počuť mocné odfukovanie.
- Raz-dva, raz-dva, raz-dva... Raz som to už predsa musel začať. Poriadne so všetkým. Veď poklad z kostola treba získať späť.

Po rozcvičke sa Marcel celý lačný vrhol k ranajkám, keď si ešte raz všimol papierik s povinnosťami: "... pomodliť sa a urobiť si meditáciu..." Veľmi ho to nelákalo, pretože vôňa kakea a makovníka sa príjemne niesla bytom.

- Ale keď to dokáže Vilo, dokážem to i ja!

Marcel sa začal modliť. Pomaly a nahlas, aby ho v nebi všetci dobre počuli. Aby vedeli, že začína nový život. Odteraz to myslí vážne. A ešte sa uvidí, či použije ten tabák na matike. To sa ešte uvidí... Aj meditáciu si urobil. Krátku síce, ale urobil.

- Čau, Marcel, ako ti ide deň? - zdraví priateľa Vilo pred vchodom do školy.

- Celkom fajn. Ale ešte ma čaká matika a ja vôbec nie som vo forme.

- To nič, vydržíš to - povzbudzuje Vilo.

- Vydržať, vydržím. Ale teraz, v závere školského roka, by som nechcel, aby ma prikváčila nejaká pohroma.

- Neboj sa, len dôveruj a pozri si príklady o nerovniciach. Myslím, že to bude.

- Nechajme matiku matikou, snáď dačo opíšem. No počuj, Vilo, na s.o. si už bol?

- Nie, ráno som nestihol. Pôjdem večer.

- Dobre, aj ja pôjdem. A potom zôjdeme za otcom Petrom kvôli tomu pokladu, dobre?

- Fajn - súhlasil Vilo.

Vtom školský zvonec prerušil ich rozhovor. Kamaráti sa rozlúčili a každá sa pobral za svojím osudom.

Na hodine matematiky nemohol Marcel obsedieť. Cítil, že sa nanho valí "gula".

- Skupina A, skupina B - delí profesor študentov. A potom už len desivé ticho zahlahlo na triedu.

Marcelovi začal tancovať žalúdok... Písal skupinu A. Príklady boli ťažké, ale /čuduj sa svete!/ vcelku mu to išlo. Vychádzali pekné čísla a to mu dávalo akú-takú záruku, že budú správne. Takák vo vrecku ho úžasne páčil, najmä pri poslednom príklade, keď si nevedel spomenúť na vzorec. Až mu rukou trhало.

- Skúsiť? Neskúsiť? - váhal Marcel. Profesor držal celú triedu v šachu.

- Risknúť? Nie, neriskujem! Veď s Božou pomocou to možno bude aj za tri. Uspokojil sa.

A tak pomaly hľadal v pamäti písmenká do vzorca. Už-už si mal spomenúť, keď vtom... Ticho v triede prerušil nejaký šuchot. Kamarát za Marcelom začal akciu. Najprv sa pomrvil, potom skrčil hlavu medzi ramená a pomalým pohybom odkryl tajomstvo svojho ťaháku.

Profesorovi sa čosi nezdalo. Všetky hlavy neboli v rovnakej výške, a k tomu ten šuchot...

- Študent Klúčik, čo je to?

Marcelov sused zmeravel ako zhypnotizovaný. A hoci sa navonok vôbec nepohol, rukou nebadane pustil ťahák na zem a ihneď "volejom" poslal vpred.

Ťahák narazil o nohu Marcelovej stoličky a ostal ležať pod Marcelom.

- ...sím? - ozval sa Klúčik a pritom vstal.

- Odpisuješ? - opýtal sa profesor.

- Ja? Vobec nie!

Matikár si prezerá Klúčikovu lavicu, keď vtom zbadal na zemi ležiaci ťahák.

- A toto je čie? Tvoje, Marcel?

- Nie, ja neodpisujem.

- Neodvrávaj, bolo to pod tvojou stoličkou, takže je to tvoj logický postup. Môžeš odovzdať písomku.

Marcel ozelenel. No toto! Veď má svoju perforiférnu pamäť vo vrecku. Čo robiť?

- Ozaj neodpisujem. Verte mi!

- Odovzdaj písomku! Je to päťorka!

Marcel sa odhodlal na riskantný krok. Ale čo tu robiť? Veď topiaci sa aj slamky chytá!

- Pozrite sa, ja mám svoj ťahák tuto - povedal náhlivo a s'ahol rukou do vrecka. Jeho očka v tej chvíli iskrivo zaihrali. Možno, že to vyjde.

- A viete, že podľa logického princípu tá istá vec nemôže súčasne byť aj nebyť. A preto ťahák je môj, alebo nie je môj. A keďže ja mám svoj v ruke, ten, čo máte vy, nemôže byť môj. Pravda?

Situácia bola zrazu také komické, že aj profesorovi sa kútiky stiahli do úsmevu.

- Dobre, sadnite si obaja a pokračujte v písaní.

Marcel si vydýchol. A aj keď sa mu už v hlave miešali vzorce s pokladmi a čísla s chuligánmi, písomku predsa dopísal.

Zvyšok vyučovania bol ako na ihlách. Čím skôr von! Rýchlo k svojim dobrým priateľom...

Aj keď sa Marcel snažil byť pri miništrovaní maximálne sústredený, nešlo mu to. Povedal si však, že ak človek nesúhlasí s roztržitostou a bojuje s nou, má zásluhy. A tak bojoval.

Po skončení svätej omše sa spolu s Vilom vybrali za pénom kaplánom. Rozpovedali mu, o čo ide a opýtali sa ho, či majú ísť do toho. Duchov-

ný otec chvíľu uvažoval a potom povedal: Dobrodružstvo to môže byť veľké. Len buďte opatrní a zbytočne neriskujte, aby sa vám nič nestalo. Platí, chlapci?

- Platí - prisvedčili a chlapy si podali ruky.

Vonku sa medzitým zvečerilo. Mesto sa pomaličky pripravovalo na zaslúžený odpočinok. Pokoj vyprázdnených ulíc zrazu prerušil silný lomoz. To parta chuligánov začala akciu: prevracali smetné koše, hulákali najnovšie hity, pokrikovali na ľudí, ba do niektorých aj sácali rukami. Bolo ich asi desať.

- Počuj, Marcel, prejdime na druhú stranu ulice. Nerád by som sa s nimi stretol. Buďe lepšie, keď ich obídeme - navrhol Vilo.

- Máš pravdu - súhlasil Marcel. Prešli na druhú stranu ulice a spoločne rozoberali plány, ako nájsť druhú časť záhad-

ného listu, alebo aspoň ako bližšie určiť hrad, kde by začali hľadať. V okolí 30 kilometrov ich bolo viac, no zrúcaniny iba tri. V útržku listu sa spomína hradná studňa. Budú teda musieť zistiť, kde je. Najbližšiu sobotu rozprúdia pátranie. Asi sa rozdelia, aby čím skôr našli stopu...

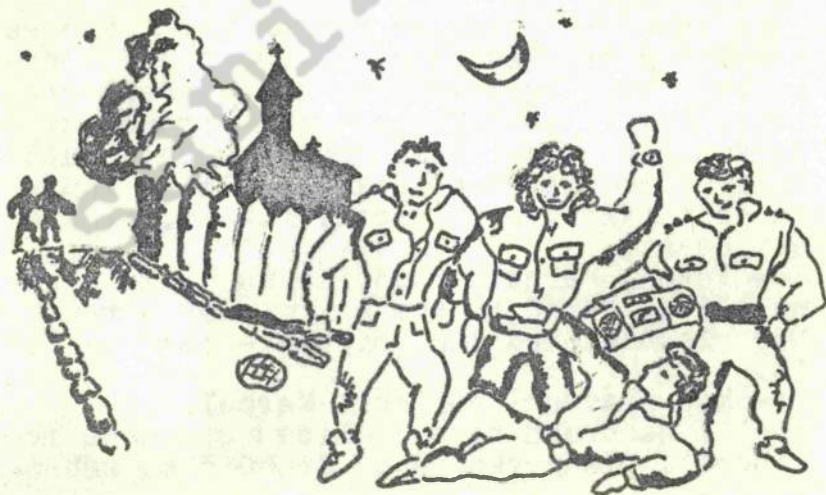
- Heja-heja-hej-hej-rej-Slovaáán - silný výkrik prerušil ich rozhovor. Obaja takmer naráz pozreli na druhú stranu ulice a v úžase zastali. Videli, ako partia chuligánov vytvorila kruh a v nom si niekoho podávali. Padali zauchá.

- Marcel, pozri, niekoho bijú - prudko sa Vilovi rozbúchalo srdce.

- Darebáci! Desiati na jedného?! Marcel, ideme!

Vilo sa rozbehol rovno k bande a keď sa ocitol v hľúčku, skríkol na plné hrdlo:

- Tak, čo je to, darebáci? Nehanbite sa? Desiati na jedného?! Marcel, Gabo, Tóno, Jožo, podte rýchlo! Dáme im príučku!

Chuligáni boli Vilovým počínaním veľmi prekvapení. Toto nečakali. Veď kolko-krát už mali takýto výpad do mesta a nikto sa neopovážil ich ani len upozorniť.

- Bacha, ten je silný - pokrikovali na seba, keď Vilo začal rozdávať rany.

Marcel nenechal kamaráta v kaši. Pochopil, že tu treba využiť moment prekvapenia, lebo inak dostanú oni dvaja. Vedel, že nijaký Tono, Gabo či Jožo nie je na blízku. Ale v tom bola ich nádej, že sa bitkéri zľaknú. Preto aj on z celej sily reval:

- Na nich! Držte ich!

Narobil toľko kriku, že aj okoloidúci ľudia sa osmelili a začali sa zbíhať. Akoby na povzbudenie ostatných tak prudko vpálil medzi chuligánov, že hneď troch zvalil na zem. Títo nevedeli, či útočí čata vojska alebo sa prihnal uragán. Akí odvážni a siláci sa zdali predtým, tak zbabelí sa ukázali v tejto chvíli. Rozprchli sa ako vrabce, keď medzi ne strelí. Len Vilo mocne držal jedného z nich.

- Odkiaľ ste? - pýta sa ho Vilo priamo. Chlapec mlčal.

- Tak počuň! Povedz svojim kamarátom, že ak ich ešte raz prichytíme pri darebáctve, neskončí sa to len tak. Máte rozum? Takto napádať pokojných ľudí? Nehanbíte sa? Myslite, že ste hrdinovia? Ste slabosi, pretože útočíte len na slabších, a viacerí na jedného. Povedz šéfovi, že nie frajerina, ale srdce robí chlapa. Môžeš ísť!

Mladík bol úplne prekvapený. Čakal bitku, a zrazu je voľný! Keď si to uvedomil, rýchlo zobral nohy na plecia a už ho nebolo.

- A povedz mu ešte, aby to druhýkrát už neskušal - zavolať za ním Marcel.

- Chudáci chlapci - povedal potichu Vilo. Tí veru v živote nezakúsili pravú lásku, a preto ju nevedia ani rozdávať. Ba naopak. Rád by som im pomohol. Vidíš, Marcel, aká dôležitá je výchova. Kam sa až môže dostať človek, ak žije bez lásky, bez náboženstva.

- Neudreli sme ich veľmi silno? - Lútosťivo sa opýtal Marcel.

- Nič iné sa nedalo robiť. Ak sme chceli zachrániť človeka, museli sme zaútočiť.

- Ozaj, kde je ten zbitý?

Až teraz si uvedomili, že v kúte sa krčí prestrašený mladík. Podišli bližšie a prizreli sa mu do tváre. Keď v slabom svetle pouličnej lampy spoznali jeho tvár, od prekvapenia cúvli o krok dozadu. Bol to ich kamarát Janko!

Ž I A C K E P E R L I Č K Y

● Keď je vonku nepriaznivé počasie, musíme sa tiež nepriaznivo obliecť.

● Hady nemajú končatiny. Pohybujú sa plazením a sýčaním.

● Tvrdé spojhlásky sú o niečo staršie než mäkké.

● Žalúdok sa nachádza v miestach, kde mám pred obedom hlad.

● Naše zažívacie ústrojenstvo sa skladá z lyžice, vidličky a noža.

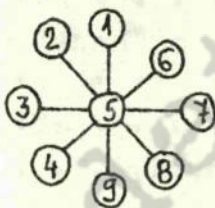
● Hra mala napínavý dej. Stále sa nič nedialo.

ROZLUŠTENIE HÁDANIEK Z ČÍSLA 10

1. Delenie záhrady

2. Magický kvet

3. Netopier

